

“УХВАЛЕНО”

Конференцію студентів НаУОА

Протокол від “16” вересня 2012 р.

Головуючий конференції

V.B. Артеменко

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

Вченою радою НаУОА

Протокол від “31” січня 2013 р.

Ректор НаУОА

I.D. Пасічник

ПОЛОЖЕННЯ

Про вибори Голови Братства спудеїв Національного університету

«Острозька академія»

Острог, 2013

I. Загальні положення

Стаття 1. Голова Братства спудеїв Національного університету «Острозька академія» (далі – Голова Братства спудеїв) здійснює організаційне керівництво Братства спудеїв Національного університету «Острозька академія» та представляє студентство університету у стосунках з адміністрацією та органами влади.

Стаття 2. Голова Братства спудеїв обирається студентами та аспірантами Національного університету «Острозька академія» на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на один календарний рік.

Вибори Голови Братства спудеїв проводяться щороку.

У разі дострокового припинення повноважень Голови Братства спудеїв вибори Голови Братства спудеїв проводяться в період, що встановлюється Розширеною Колегією Братства спудеїв.

Стаття 3. Новообраний Голова Братства спудеїв вступає на пост не пізніше ніж через п'ятдесят днів після офіційного оголошення результатів виборів.

Голова Братства спудеїв виконує свої повноваження до вступу на пост новообраниго Голови Братства спудеїв.

У разі дострокового припинення повноважень Голови Братства спудеїв відповідно до цього положення виконання обов'язків Голови Братства спудеїв на період до обрання і вступу на пост нового Голови Братства спудеїв покладається на Заступника Голови Братства спудеїв.

Стаття 4. Вибори Голови Братства спудеїв є загальними. Право голосу на виборах Голови Братства спудеїв мають студенти та аспіранти Національного університету «Острозька академія», що підтверджується студентським квитком.

Студенти та аспіранти, які мають право голосу, можуть брати участь у роботі виборчих комісій як їх члени, а також у проведенні передвиборної агітації, здійсненні спостереження за проведенням виборів Голови Братства спудеїв та інших заходах у порядку, визначеному цим положенням.

Будь-які прямі або непрямі привілеї або обмеження виборчих прав студентів забороняються, окрім обмежень, передбачених цим положенням.

Студенти, які мають право голосу, є виборцями.

Стаття 5. Вибори Голови Братства спудеїв є рівними: студенти та аспіранти беруть участь у виборах на рівних засадах.

Кожний студент чи аспірант на виборах Голови Братства спудеїв має один голос.

Усі кандидати на пост Голови Братства спудеїв мають рівні права і можливості брати участь у виборчому процесі.

Рівність прав і можливостей участі у виборчому процесі забезпечується:

- 1) забороною привілеїв чи обмежень кандидатів на пост Голови Братства спудеїв;
- 2) забороною втручання адміністрації університету у виборчий процес.

Стаття 6. Вибори Голови Братства спудеїв є прямими. Студенти та аспіранти університету безпосередньо обирають Голову Братства спудеїв.

Стаття 7. Участь студентів та аспірантів у виборах Голови Братства спудеїв є добровільною. Ніхто не може бути примушений до участі чи неучасті у виборах.

Стаття 8. Вибори Голови Братства спудеїв є вільними. Виборцям забезпечуються умови для вільного формування своєї волі та її вільного виявлення при голосуванні.

Застосування насильства, погроз, обману, підкупу чи будь-яких інших дій, що перешкоджають вільному формуванню та вільному виявленню волі виборця, забороняється.

Стаття 9. Голосування на виборах Голови Братства спудеїв є таємним: контроль за волевиявленням виборців забороняється.

Стаття 10. Кожний виборець голосує на виборах Голови Братства спудеїв особисто. Голосування за інших осіб, а також передача виборцем права голосу будь-якій іншій особі забороняється.

Стаття 11. Головою Братства спудеїв може бути студент або аспірант Національного університету «Острозька академія», який навчається на денній формі навчання, середній бал якого не нижче 76.

Одна і та сама особа не може бути Головою Братства спудеїв більше, ніж два строки поспіль.

Osoba, повноваження якої на посту Голови Братства спудеїв були припинені достроково не може висувати свою кандидатуру на пост Голови Братства спудеїв на позачергових виборах Голови Братства спудеїв.

Стаття 12. Виборчий процес – це здійснення суб’єктами, визначеними статтею 15 цього положення, виборчих процедур, передбачених цим положенням.

Виборчий процес здійснюється на засадах:

- 1) законності та заборони незаконного втручання будь-кого у цей процес;
- 2) публічності та відкритості виборчого процесу;
- 3) рівності всіх кандидатів на пост Голови Братства спудеїв;
- 4) свободи передвиборної агітації;
- 5) неупередженості виборчої комісії та адміністрації університету до кандидатів на пост Голови Братства спудеїв;

Стаття 13. Виборчий процес включає в себе такі етапи:

- 1) утворення виборчих дільниць;
- 2) утворення дільничних комісій;
- 3) формування списків виборців, їх перевірка та уточнення;
- 4) висування та реєстрація кандидатів;
- 5) проведення передвиборної агітації;
- 6) голосування у день виборів Голови Братства спудеїв;
- 7) підрахунок голосів виборців та встановлення підсумків голосування і результатів виборів Голови Братства спудеїв;

Виборчий процес завершується офіційним оприлюдненням Виборчою Комісією результатів виборів Голови Братства спудеїв.

Стаття 14. Суб’єктами виборчого процесу є:

- 1) виборці;
- 2) виборчі комісії, до яких належать: Виборча комісія та дільничні комісії, утворені відповідно до цього Положення;
- 3) кандидати на пост Голови Братства спудеїв, зареєстровані у порядку, встановленому цим Положенням;
- 4) уповноважені представники від кандидатів на пост Голови Братства спудеїв.

Стаття 15. Підготовка та проведення виборів Голови Братства спудеїв здійснюється відкрито і публічно.

Для забезпечення публічності і відкритості виборчого процесу Виборча комісія та дільничні комісії відповідно до своїх повноважень:

- 1) оприлюднюють відомості про свій склад, місцезнаходження та режим роботи, про утворення виборчих дільниць, про час і місце проведення голосування, про основні права виборців, у тому числі про право оскарження неправомірних рішень, дій чи бездіяльності виборчих комісій виборчих комісій та інших осіб, які порушують або обмежують виборчі права;
- 2) забезпечують можливість ознайомлення із списками виборців, відомостями про кандидатів на пост Голови Братства спудеїв, передвиборними програмами кандидатів на пост Голови Братства спудеїв, з порядком заповнення виборчих бюллетенів;
- 3) оприлюднюють підсумки голосування і результати виборів Голови Братства спудеїв;

ІІ. Порядок і строки призначення та проведення виборів Голови Братства спудеїв

Стаття 16. Вибори Голови Братства спудеїв можуть бути черговими та позачерговими.

Чергові вибори Голови Братства спудеїв проводяться у зв'язку із закінченням строку повноважень Голови Братства спудеїв, визначеного цим положенням.

Позачергові вибори Голови Братства спудеїв проводяться у зв'язку із досроковим припиненням повноважень Голови Братства спудеїв у випадках, передбачених цим Положенням.

Стаття 17. Вибори Голови Братства спудеїв призначаються Розшиrenoю Колегією Братства спудеїв. Рішення про призначення виборів Голови Братства спудеїв приймає Розширена Колегія Братства спудеїв.

Стаття 18. Чергові вибори Голови Братства спудеїв відбуваються щороку.

Рішення про призначення чергових виборів приймається не пізніше як за двадцять днів до дня виборів. Розширена Колегія Братства спудеїв забезпечує доведення до відома всіх студентів та аспірантів університету, а також адміністрації університету про призначення чергових виборів Голови Братства спудеїв.

Виборчий процес чергових виборів Голови Братства спудеїв розпочинається за двадцять днів до дня виборів.

Стаття 19. Усі строки, визначені в цьому Положенні, обчислюються в календарних днях.

ІІІ. Організація проведення виборів Голови Братства спудеїв

Стаття 20. Для проведення виборів Голови Братства спудеїв на території Національно університету «Острозька академія» утворюються три виборчі дільниці. Виборчі дільниці утворюються за рішенням Виборчої комісії.

Виборчі дільниці утворюються не пізніше як за двадцять днів до дня виборів.

Стаття 21. Вибори Голови Братства спудеїв організовують і проводить Виборча комісія.

Стаття 22. Виборча комісія розпочинає свою роботу на наступний день після прийняття рішення про призначення виборів Голови Братства спудеїв. До складу Виборчої комісії входять:

- Голова Братства спудеїв;
- Юрисконсульт Братства спудеїв;
- Секретар Братства спудеїв;
- Голови Братства спудеїв факультетів, інституту.

Стаття 23. Дільнична виборча комісія утворюється за рішенням Виборчої комісії не пізніше як за п'ять днів до дня виборів у складі голови та представників кандидатів на посаду Голови Братства спудеїв.

До складу дільничної виборчої комісії не можуть входити кандидати на пост Голови Братства спудеїв.

Стаття 24. Виборча комісія:

- 1) приймає обов'язкові для застосування виборчими комісіями роз'яснення з питань виконання цього Положення, здійснює організаційно-методичне забезпечення їх діяльності;
- 2) встановлює норми і перелік необхідного обладнання, інвентарю, вимоги щодо приміщень для голосування;
- 3) реєструє кандидатів на пост Голови Братства спудеїв;
- 4) забезпечує інформування студентів та аспірантів університету про порядок проведення виборів Голови Братства спудеїв;
- 5) забезпечує централізоване виготовлення виборчих бюллетенів установленого зразка, бланків протоколів виборчих комісій про підрахунок голосів та встановлення результатів голосування, іншої виборчої документації;

- 6) визначає межі та нумерацію кожної виборчої дільниці;
- 7) спрямовує діяльність дільничних виборчих комісій;
- 8) надає правову, організаційно-методичну, технічну допомогу дільничним виборчим комісіям з питань організації виборчого процесу;
- 9) складає списки виборців і подає їх для загального ознайомлення;
- 10) визнає голосування на виборчій дільниці недійним у випадках, встановлених цим Положенням;
- 11) розглядає заяви і скарги щодо організації та проведення виборів, а також звернення. Заяви і скарги на рішення та дії чи бездіяльність виборчих комісій і приймає щодо них рішення.

Повноваження Виборчої комісії починаються з дня, наступного після дня прийняття рішення про її утворення і закінчується через один день після офіційного оголошення Виборчою комісією результатів виборів Голови Братства спудеїв.

- 12) створює умови для ознайомлення виборців з відомостями про всіх кандидатів, їх передвиборчими програмами;
- 13) забезпечує підготовку приміщень для голосування та виборчих скриньок;
- 14) проводить остаточний підрахунок голосів;

Стаття 25. Дільнична виборча комісія щодо організації підготовки і проведення виборів Голови Братства спудеїв:

- 1) отримує список виборців від Виборчої комісії, за необхідності уточнює його, подає список для загального ознайомлення;
- 2) організовує голосування на виборчій дільниці;

Повноваження дільничних виборчих комісій починаються з дня, наступного після дня прийняття рішення про їх утворення і закінчуються через один день після офіційного оголошення Виборчою комісією результатів виборів Голови Братства спудеїв.

Стаття 26. Основною формою роботи виборчої комісії є засідання, яке скликається головою комісії, а в разі його відсутності – заступником голови.

Засідання виборчої комісії скликається також на вимогу третини складу комісії.

У разі необхідності засідання виборчої комісії може бути скликане за рішенням виборчої комісії вищого рівня.

Перше засідання Виборчої комісії скликається на наступний день після прийняття рішення про призначення виборів.

Засідання дільничних виборчих комісій скликаються за необхідності.

Засідання виборчої комісії скликається з обов'язковим повідомленням усіх членів комісії про час, місце проведення засідання та йог порядок денний.

Засідання виборчої комісії веде голова комісії або його заступник; у разі невиконання ними цієї функції комісія визначає із свого складу головуючого на засіданні.

На засіданнях виборчої комісії, у тому числі при підрахунку голосів та встановленні результатів голосування, на виборчій дільниці в день виборів у приміщенні, де проводиться голосування, мають право бути присутніми без дозволу чи запрошення відповідної комісії лише члени виборчої комісії вищого рівня, кандидати на пост Голови Братства спудеїв, представники засобів масової інформації (не більше двох осіб від одного засобу масової інформації).

Виборча комісія може прийняти вмотивоване рішення про позбавлення права присутності на засіданні вищезазначених осіб, якщо вони неправомірно перешкоджають його проведенню.

На засіданнях виборчої комісії ведеться протокол, що підписується головуючим на засіданні та секретарем комісії (чи виконуючим обов'язки секретаря, який визначається на засіданні). За необхідності протокол засідання надається для ознайомлення членам комісії.

Рішення виборчої комісії приймається відкритим голосуванням більшістю голосів від складу комісії. В день голосування при підрахунку голосів, а також при встановленні підсумків голосування рішення виборчої комісії приймається більшістю голосів від присутніх членів комісії.

Член виборчої комісії, який бере участь у її засіданні і не згоден з рішенням, прийнятим комісією, має право у письмовій формі висловити окрему думку, яка додається до відповідного протоколу засідання виборчої комісії.

Рішення виборчої комісії, прийняте у межах її повноважень, є обов'язковим для виконання. Ніхто не має права втрутатися у діяльність виборчих комісій, за винятком випадків, передбачених цим Положенням.

Рішення виборчої комісії, що суперечить даному Положенню або прийняте з перевищеннем її повноважень, може бути скасоване виборчою комісією вищого рівня. У такому випадку виборча комісія вищого рівня має право прийняти рішення по суті питання.

Стаття 27. Виборець може входити до складу лише однієї виборчої комісії, що здійснює підготовку і проведення виборів Голови Братства спудеїв.

Член виборчої комісії має право:

- 1) брати участь у підготовці питань, що вносяться на розгляд виборчої комісії;
- 2) виступати на засіданнях виборчої комісії, ставити іншим учасникам засідання запитання щодо порядку денного, вносити пропозиції з питань, віднесених до повноваження комісії;
- 3) за дорученням відповідної виборчої комісії перевіряти діяльність виборчих комісій нижчого рівня;
- 4) безперешкодно знайомитися з документами виборчої комісії. Членом якої він є, та виборчих комісій нижчого рівня;

Член виборчої комісії зобов'язаний:

- 1) додержуватися даного Положення з питань підготовки і проведення виборів;
- 2) брати участь у засіданнях виборчої комісії;
- 3) виконувати рішення виборчої комісії та обов'язки, покладені на нього згідно з їх розподілом у комісії;

Члену виборчої комісії під час виконання своїх обов'язків забороняється агітувати за чи проти кандидатів на пост Голови Братства спудеїв, а також публічно оцінювати діяльність кандидатів на пост Голови Братства спудеїв.

Стаття 28. Повноваження члена виборчої комісії припиняються достроково у зв'язку з:

- 1) особистою заявою про складення повноважень члена комісії;
- 2) його відкликанням відповідним кандидатом на пост Голови Братства спудеїв;
- 3) виключенням із списку студентів та аспірантів університету;
- 4) систематичним невиконанням покладених на нього обов'язків, засвідчених не менше як двома рішеннями з цього приводу виборчої комісії, до складу якої входить особа;
- 5) систематичним або грубим порушенням Положення про вибори Голови Братства спудеїв, незважко на засідання виборчої комісії у день голосування;
- 6) входженням його до іншої виборчої комісії, що здійснює підготовку та проведення виборів Голови Братства спудеїв;
- 7) в інших випадках, встановлених законом.

У разі систематичного невиконання головою або заступником голови чи секретарем покладених на нього обов'язків, члени виборчої комісії своїм рішенням, прийнятим не менше як двома третіми від присутніх на засіданні, можуть їх замінити.

Стаття 29. Для підготовки та проведення голосування після утворення виборчих дільниць Виборча комісія складає списки виборців, до яких включаються студенти та аспіранти університету. Виборець може бути включений до списку виборців тільки на одній виборчій дільниці.

Виборча комісія передає списки виборців дільничним виборчим комісіям в день голосування.

Дільнична виборча комісія після отримання попереднього списку виборців надає його для загального ознайомлення у приміщенні дільничної виборчої комісії.

Кожний студент та аспірант університету має право ознайомитися із списком виборців у приміщенні відповідної дільничної виборчої комісії та перевірити правильність внесених до нього відомостей. Виборець має право звернутися до виборчої комісії щодо допущених при складані списку виборців помилок, у тому числі не включення, неправильного включення або виключення із списку виборців його або інших осіб.

Виборець особисто подає скаргу до виборчої комісії щодо вищезазначених обставин. Скарга може бути подана не пізніше ніж за одну годину до закінчення голосування.

Скарга розглядається виборчою комісією до закінчення голосування.

Стаття 30. Зміни до списку виборців вносяться за рішенням виборчої комісії.

При включенні виборця до списку виборців на виборчій дільниці у порядку внесення змін до списку виборців відомості про нього вносяться у кінці списку виборців згідно з документами, що були підставою для виключення виборця до списку виборців.

Виключення із списку виборців осіб, які неправомірно включені до нього, здійснюється шляхом ви креслення, що засвідчується записом «Включено» та підписами голови дільничної виборчої комісії.

Про внесення зміни до списку виборців виборча комісія невідкладно повідомляє Виборчу комісію.

IV. Фінансову і матеріально-технічне забезпечення підготовки та проведення виборів Голови Братства спудеїв

Стаття 31. Витрати на підготовку та проведення виборів Голови Братства спудеїв здійснюється виключно за рахунок коштів Братства спудеїв. Головним розпорядником коштів є Виборча комісія.

V. Висування і реєстрація кандидатів на пост Голови Братства спудеїв

Стаття 32. Висування кандидатів на пост Голови Братства спудеїв розпочинається за двадцять днів і закінчується за сім днів до дня виборів.

Студент та аспірант університету, який відповідно до даного Положення може бути Головою Братства спудеїв особисто подає до Виборчої комісії заяву про самовисунення кандидатом на пост Голови Братства спудеїв.

Стаття 33. Виборча комісія реєструє кандидата на пост Голови Братства спудеїв за умови отримання таких документів:

- 1) заяви про самовисунення кандидатом на пост Голови Братства спудеїв;
- 2) передвиборчої програми кандидата;
- 3) копія залікової книжки із виведеним середнім балом;
- 4) двісті підписів на підтримку кандидата на пост Голови Братства спудеїв.

Особа, зареєстрована кандидатом на пост Голови Братства спудеїв, має право до дня голосування відкликати свою заяву про самовисунення кандидатом на пост Голови Братства спудеїв. Повторна заява особи про самовисунення на виборах Голови Братства спудеїв не приймається.

Виборча комісія приймає рішення про реєстрацію кандидата на пост Голови Братства спудеїв або відмови у реєстрації кандидата на пост Голови Братства спудеїв протягом двох днів з дня прийняття вищезазначених документів.

Виборча комісія закінчує реєстрацію кандидатів на пост Голови Братства спудеїв не пізніше ніж за сім днів до дня виборів.

Перелік кандидатів на пост Голови Братства спудеїв, зареєстрованих Виборчою комісією, оприлюднюється Виборчою комісією.

Зареєстровані кандидати мають рівні права незалежно від порядку висунення.

Стаття 34. Виборча комісія відмовляє у реєстрації на пост Голови Братства спудеїв у разі:

- 1) порушення встановленого цим Положенням порядку проведення виборів Голови Братства спудеїв потенційним кандидатом на пост Голови Братства спудеїв;
- 2) невідповідності вимогам, встановлених цим Положенням, щодо особи Голови Братства спудеїв;
- 3) відсутності або неналежного оформлення документів, зазначених у статті 35 цього Положення.

Рішення про відмову в реєстрації кандидата повинно містити вичерпні підстави відмови.

Відмова у реєстрації кандидата не виключає можливість повторного подання заяви про самовисунення кандидатом на пост Голови Братства спудеїв.

Стаття 35. Виборча комісія приймає рішення про скасування реєстрації кандидата на пост Голови Братства спудеїв у разі виникнення обставин, які унеможлилюють обрання кандидата Головою Братства спудеїв.

VI. Передвиборна агітація

Стаття 38. Кандидат на пост Голови Братства спудеїв може розпочинати проведення передвиборної агітації наступного дня після його реєстрації Виборчою комісією.

Передвиборна агітація закінчується за два дні до дня голосування.

Передвиборна агітація у період виборчого процесу поза строками, встановленими у цій статті, забороняється.

Стаття 36. Передвиборна агітація може здійснюватися у будь-якій формі та будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

Студенти та аспіранти мають право вільно і всебічно обговорювати передвиборні програми кандидатів на пост Голови Братства спудеїв, ділові та особисті якості кандидатів, вести агітацію за або прости кандидатів.

До передвиборчої агітації не відносяться офіційні повідомлення в період виборчого процесу (без коментарів, які можуть мати агітаційний характер, а також відео-, аудіозаписів, кінозйомок, фотоілюстрацій) про дії кандидатів на пост Голови Братства спудеїв.

Передвиборна агітація здійснюється виключно за рахунок коштів кандидатів на пост Голови Братства спудеїв.

В період передвиборної агітації проводять дебати між кандидатами на пост Голови Братства спудеїв, проведення яких забезпечує виборча комісія.

Забороняється оприлюднення в день виборів результатів опитувань виборців щодо їх волевиявлення під час голосування до його закінчення.

У разі надходження до Виборчої комісії заяви, скарги щодо порушень вимог законодавства про проведення передвиборної агітації, відповідна виборча комісія негайно вживає заходи реагування.

Стаття 37. Участь у передвиборній агітації забороняється:

- 1) особам, які не є студентами та аспірантами університету;
- 2) адміністрації університету.

VII. Гарантії діяльності кандидатів на пост Голови Братства спудеїв

Стаття 38. Кандидат на пост Голови Братства спудеїв, зареєстрований Виборчою комісією, має право делегувати одного уповноваженого представника до Виборчої комісії з правом дорадчого голосу, який представляє його інтереси в Виборчій комісії під час голосування.

Уповноваженим представником кандидата на пост Голови Братства спудеїв у Виборчій комісії може бути студент та аспірант університету, який має право голосу. Не може бути уповноваженим представником кандидата на пост Голови Братства спудеїв член виборчої комісії, представник адміністрації університету.

Заява про реєстрацію уповноваженого представника кандидата на пост Голови Братства спудеїв подається до Виборчої комісії одночасно із заявою про реєстрацію кандидата на пост Голови Братства спудеїв.

Реєстрація представника кандидата на пост Голови Братства спудеїв відбувається одночасно з реєстрацією кандидата на пост Голови Братства спудеїв.

Уповноважений представник кандидата на пост Голови Братства спудеїв має право у будь-який час до дня виборів звернутися до Виборчої комісії із заявою про складення своїх повноважень.

Кандидат на пост Голови Братства спудеїв у будь-який час до дня виборів може прийняти рішення про відкликання уповноваженого представника та про делегування іншої кандидатури замість вибулої. Відповідна заява подається до Виборчої комісії у порядку, встановленому цим Положенням.

Стаття 39. Уповноважений представник кандидата на пост Голови Братства спудеїв у Виборчій комісії має право:

- 1) бути присутнім на всіх засіданнях виборчої комісії під час обговорення питань, пов'язаних з виборами Голови Братства спудеїв та брати участь у їх обговоренні з правом дорадчого голосу;
- 2) знайомитися із змістом протоколів засідань виборчої комісії, її рішеннями, документами і матеріалами, на підставі яких ці рішення приймаються, отримувати копії цих рішень;
- 3) інші права, передбачені цим Положенням.

У разі скасування реєстрації кандидата на пост Голови Братства спудеїв, повноваження представника припиняються.

Стаття 40. Кандидат на пост Голови Братства спудеїв може мати трьох представників в дільничних виборчих комісіях (по одному представнику в кожній виборчій комісії).

Представники кандидата на пост Голови Братства спудеїв ведуть агітацію за обрання його Голови Братства спудеїв, сприяють кандидату на пост Голови Братства спудеїв у проведенні виборчого процесу, представляють інтереси кандидата у відносинах з виборчими комісіями, виборцями, засобами масової інформації, адміністрацією університету.

Заява про реєстрацію представників кандидата подається до Виборчої комісії разом із заявою про реєстрацію особи як кандидата на пост Голови Братства спудеїв.

Реєстрація представників відбувається одночасно з реєстрацією кандидата на пост Голови Братства спудеїв.

У разі скачування реєстрації кандидата на пост Голови Братства спудеїв, повноваження офіційних представників припиняються.

Представник кандидата на пост Голови Братства спудеїв має право у будь-який час до дня виборів звернутися до Виборчої комісії із заявою про складення своїх повноважень.

Кандидат на пост Голови Братства спудеїв у будь-який час до дня виборів може прийняти рішення про відкликання представника та про делегування іншої кандидатури замість вибулої. Відповідна заява подається до Виборчої комісії у порядку, встановленому цим Положенням.

Стаття 41. Представник має право:

- 1) перебувати на виборчих дільницях під час голосування, спостерігати з будь-якої відстані за діями членів комісії, у тому числі під час видачі бюллетенів виборцям і підрахунку голосів, не заважаючи членам комісії фізично;
- 2) робити фото-, кінозйомки, аудіо- та відеозаписи;
- 3) бути присутнім при видачі виборчих бюллетенів членам дільничної виборчої комісії для організації голосування виборців за межами приміщення для голосування та при проведенні такого голосування;
- 4) бути присутнім під час підрахунку голосів виборців, встановленні підсумків голосування;
- 5) звертатися до відповідної виборчої комісії із скарою щодо порушень цього Положення в разі їх виявлення;
- 6) отримувати копії протоколів про передачу виборчих бюллетенів, про підрахунок голосів і встановлення результатів голосування, а також інших документів у випадках, передбачених цим Положенням;
- 7) мати інші права, передбачені цим Положенням.

VIII. Проведення голосування, визначення результатів виборів Голови Братства спудеїв

Стаття 42. Форма і текст виборчого бюллетеня для голосування в день виборів Голови Братства спудеїв затверджуються Виборчою комісією не пізніше як за 5 днів до дня виборів.

Виборчі бюллетені є документами сувоєї звітності.

Виборчий бюллетень повинен містити назwę та дату проведення виборів, номер виборчої дільниці, а також позначені місця для прізвища, ініціалів та підпису члена дільничної виборчої комісії, який видаватиме виборчий бюллетень.

До виборчого бюллетеня для голосування в день виборів вносяться відомості в алфавітному порядку за прізвищами зареєстрованих кандидатів на пост Голови Братства спудеїв із зазначенням прізвищ, імен, по батькові. Після прізвищ усіх кандидатів у виборчому бюллетені зазначається: "Не підтримую жодного кандидата на пост Голови Братства спудеїв" і праворуч від цих слів розташовується порожній квадрат. Виборчий бюллетень повинен містити роз'яснення щодо порядку його заповнення виборцем під час голосування.

Виборчий бюллетень має контрольний талон, відокремлений лінією відриву. Контрольний талон повинен містити назwę та дату виборів, номер виборчої дільниці, а також позначені місця для номера, за яким виборець внесено до списку виборців на дільниці, підпису виборця, який отримує виборчий бюллетень, прізвища, ініціалів та підпису члена дільничної виборчої комісії, який видаватиме виборчий бюллетень.

Виборчі бюллетені дляожної виборчої дільниці виготовляються у кількості, що на 0,5 відсотка перевищує кількість виборців, які включені до списку виборців на виборчій дільниці.

Контроль за виготовленням виборчих бюллетенів здійснюється Виборчою комісією.

Виборчий бюллетень друкується державною мовою на одному аркуші з текстовою частиною лише з одного боку.

У разі скасування рішення про реєстрацію кандидата на пост Голови Братства спудеїв виборча комісія приймає рішення про внесення змін до виборчого бюллетеня. Такі зміни вносяться до виборчих бюллетенів членами дільничних виборчих комісій. Про зміни, внесені до виборчого бюллетеня, повідомляється кожному виборцю під час видачі виборчого бюллетеня.

Виборчий бюллетень, до якого не внесені зміни, передбачені цією статтею, вважається недійсним. Виборчий бюллетень, до якого внесені зміни без рішення Виборчої комісії або невідповідно до такого рішення, вважається недійсним.

Стаття 43. Дільнична виборча комісія приймає виборчі бюллетені від Виборчої комісії в день голосування. Про прийняття виборчих бюллетенів дільнична виборча комісія складає протокол за формулою, встановленою Виборчою комісією. Протокол підписується всіма членами дільничної виборчої комісії та представниками Виборчої комісії, які здійснюють передачу виборчих бюллетенів.

Дільнична виборча комісія забезпечує збереження і охорону виборчих бюллетенів, отриманих від Виборчої комісії.

Стаття 44. Голосування проводиться у спеціально відведеніх та облаштованих приміщеннях, в яких обладнуються спеціально відведені місця для таємного голосування та визначаються місця видачі виборчих бюллетенів і встановлення виборчих скриньок. Обладнання приміщення для голосування покладається на дільничну виборчу комісію.

Кожна виборча дільниця забезпечується переносною виборчою скринькою.

У приміщенні для голосування або безпосередньо перед ним дільнична виборча комісія в обов'язковому порядку розміщує плакати, що роз'яснюють порядок голосування та відповіальність за порушення законодавства про вибори Голови Братства спудеїв, інформаційні плакати кандидатів на пост Голови Братства спудеїв, які розміщаються в алфавітному порядку (в порядку розміщення кандидатів у виборчому бюллетені).

Стаття 45. Голосування проводиться у день виборів з 8.30 до 16.00.

Про час і місце голосування виборчі комісії повідомляють виборців не пізніше як за три дні до дня його проведення, а також напередодні виборів.

Організація проведення голосування та підтримання належного порядку у приміщенні для голосування, забезпечення таємності волевиявлення виборців під час голосування покладаються на дільничну виборчу комісію.

Дільнична виборча комісія не раніше як за сорок п'ять хвилин до початку голосування проводить засідання, на якому приймаються виборчі бюллетні від Виборчої комісії.

Голова дільничної виборчої комісії на засіданні комісії перед початком голосування надає для огляду членам дільничної виборчої комісії, присутнім кандидатам на пост Голови Братства спудеїв, представникам засобів масової інформації по черзі всі наявні на виборчій дільниці виборчі скриньки. Після огляду кожної скриньки вона пломбується або опечатується печаткою Братства спудеїв, після чого у неї опускається контрольний лист, у якому зазначаються номер виборчої дільниці, час його вкидання у виборчу скриньку, підписи голови та членів дільничної виборчої комісії.

Стаття 46. При проведенні голосування на виборчій дільниці член дільничної виборчої комісії на підставі списку виборців по відповідній виборчій дільниці за умови пред'явлення виборцем студентського квитка, видає виборцю один виборчий бюллетень для голосування. Виборець розписується за отримання виборчого бюллетеня у визначеному місці на контрольному талоні виборчого бюллетеня та у списку виборців. Член дільничної виборчої комісії, який видає виборчий бюллетень, вписує свої прізвище та ініціали і розписується у визначеному місці на виборчому бюллетені та контрольному талоні. Робити на виборчих бюллетенях будь-які позначки забороняється.

Виборець може перебувати у приміщенні для голосування протягом часу, необхідного для голосування.

Виборчі бюллетені заповнюються виборцем особисто. Під час заповнення виборчих бюллетенів забороняється присутність інших осіб.

Виборець не має права передавати свій виборчий бюллетень іншим особам. Отримання виборчого бюллетеня від інших осіб (крім уповноваженого члена виборчої комісії, який видає бюллетені), заохочення або змушування шляхом підкупу, погроз або іншим способом виборців до передачі бюллетеня іншим особам забороняється.

У виборчому бюллетені для голосування виборець робить позначку "плюс" ("+") або іншу, що засвідчує його волевиявлення, у квадраті напроти прізвища кандидата на пост Голови Братства спудеїв, за якого він голосує. Виборець може голосувати лише за одного кандидата або не підтримати жодного кандидата на пост Голови

Братства спудеїв. У разі непідтримання жодного кандидата виборець робить позначку "плюс" ("+") або іншу, що засвідчує його волевиявлення, у квадраті напроти слів: "Не підтримую жодного кандидата на пост Голови Братства спудеїв".

Виборець опускає заповнений виборчий бюллетень у виборчу скриньку.

У разі якщо виборець, заповнюючи бюллетень, допустив помилку, він має право невідкладно звернутися з письмовою заявою до члена виборчої комісії, який видав йому виборчий бюллетень, з проханням видати йому інший виборчий бюллетень. Член виборчої комісії видає інший виборчий бюллетень у порядку, встановленому цією статтею, тільки в обмін на зіпсований, про що робить відповідну позначку в списку виборців напроти прізвища виборця і розписується. Зіпсований виборчий бюллетень негайно знищується.

О 16 годині голова дільничної виборчої комісії оголошує про закінчення голосування, після чого мають право проголосувати лише виборці, які перебувають у приміщенні для голосування. Продовження голосування після часу, встановленого цим Положенням, не допускається. Після виходу з приміщення для голосування останнього виборця приміщення зачиняється і в ньому залишаються тільки члени комісії та особи, яким цим Положенням надано право бути присутніми на засіданні виборчої комісії.

Після завершення голосування виборчі скриньки передаються членам Виборчої комісії.

Стаття 47. Підрахунок голосів виборців здійснюється відкрито і гласно членами Виборчої комісії.

Засідання Виборчої комісії починається відразу після закінчення голосування, проводиться без перерви і закінчується після складення та підписання протоколу про підрахунок голосів виборців.

Підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці проводиться Виборчої комісії у послідовності викладених положень цієї статті.

Виборча комісія на підставі списку виборців встановлює кількість виборців. Ця кількість оголошується і заноситься секретарем комісії до протоколу про підрахунок голосів виборців.

Виборча комісія підраховує невикористані виборчі бюллетені. Кількість таких бюллетенів оголошується і заноситься секретарем комісії до протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці.

Виборча комісія підраховує кількість виборців, які отримали виборчі бюллетені, за підписами у списку виборців. Ця кількість оголошується.

Виборча комісія підраховує кількість контрольних талонів виборчих бюллетенів з підписами виборців та членів виборчої комісії, які їх вдавали. Кількість таких талонів оголошується.

У разі відповідності кількості контрольних талонів кількості виборців, які отримали виборчі бюллетені, ця кількість оголошується і заноситься до протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці у графу "Кількість виборців, які отримали виборчі бюллетені".

У разі невідповідності кількості контрольних талонів кількості підписів виборців у списку виборців, які отримали виборчі бюллетені, складається акт із зазначенням встановленої рішенням Виборчої комісії причини такої невідповідності, який підписується присутніми членами Виборчої комісії. Після цього комісія приймає рішення щодо встановлення кількості виборців, які отримали виборчі бюллетені. Ця кількість оголошується і заноситься до протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці.

Виборча комісія перевіряє, чи дорівнює сума кількості невикористаних виборчих бюллетенів і кількості виборців, які отримали виборчі бюллетені, кількості виборчих бюллетенів, отриманих дільничними виборчими комісіями. У разі невідповідності цих даних Виборча комісія складає акт із зазначенням встановленої рішенням Виборчої комісії причини такого розходження, який підписується присутніми членами Виборчої комісії.

Виборча комісія перевіряє цілісність пломб або печаток на виборчих скриньках.

У разі виявлення на виборчих скриньках пошкоджень пломб або печаток чи інших пошкоджень, які порушують цілісність виборчої скриньки, складається акт із зазначенням характеру виявлених пошкоджень, який підписується присутніми членами Виборчої комісії.

При відкритті непошкодженої виборчої скриньки її вміст висипається на стіл, за яким розміщуються члени Виборчої комісії, при цьому перевіряється наявність у скриньці контрольного листа (для переносної виборчої скриньки - контрольних листів).

У разі відсутності у виборчій скриньці контрольного листа Виборча комісія складає у порядку, встановленому цією статтею, акт про відсутність у скриньці контрольного листа, в якому зазначає кількість виборчих бюллетенів, що знаходяться у цій скриньці. Ці виборчі бюллетені не враховуються при встановленні загальної кількості виборців, які взяли участь у голосуванні, та при підрахунку голосів виборців.

Якщо при відкритті виборчої скриньки у ній виявиться більше виборчих бюллетенів, ніж зазначено в контрольному листі у цій скриньці, Виборча комісія складає у порядку, встановленому цією статтею, акт про таку невідповідність, в якому зазначає кількість виборчих бюллетенів, що знаходяться у цій скриньці. Ці виборчі бюллетені не враховуються при встановленні загальної кількості виборців, які взяли участь у голосуванні, та при підрахунку голосів виборців.

У разі виникнення сумнівів щодо достовірності контрольного листа та в інших сумнівних випадках рішення щодо визнання виборчих бюллетенів, що знаходяться у виборчій скриньці, такими, що не підлягають урахуванню при встановленні загальної кількості виборців, які взяли участь у голосуванні, та при підрахунку голосів виборців, приймається Виборчою комісією шляхом голосування.

Виборча комісія підраховує загальну кількість виборчих бюллетенів, за винятком бюллетенів, які не підлягають врахуванню. При підрахунку виборчих бюллетенів визначений виборчою комісією член комісії рахує виборчі бюллетені вголос.

Недійсними вважаються виборчі бюллетені:

- 1) якщо зазначені на виборчому бюллетені номери виборчої дільниці не відповідають виборчої дільниці, на якій проводиться підрахунок голосів;
- 2) на яких не зазначено прізвище та (або) відсутній підпис члена дільничної виборчої комісії, який його видав, або міститься підпис особи, яка не є членом виборчої комісії цієї виборчої дільниці;
- 3) якщо у виборчому бюллетені зроблено більш як одну позначку проти прізвищ кандидатів чи проти прізвища кандидата і тексту "Не підтримую жодного кандидата на пост Голови Братства спудеїв";
- 4) якщо не поставлено жодної позначки;
- 5) якщо не відірвано контрольні талони;
- 6) якщо неможливо з інших причин встановити зміст волевиявлення виборця.

У разі виникнення сумнівів щодо дійсності виборчого бюллетеня питання вирішується Виборчою комісією шляхом голосування. При цьому кожен член комісії має право особисто оглянути виборчий бюллетень. На час огляду виборчого бюллетеня підрахунок інших виборчих бюллетенів припиняється.

Недійсні виборчі бюллетені підраховуються окремо. Ця кількість оголошується і заноситься секретарем комісії до протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці.

Виборча комісія підраховує кількість голосів виборців, поданих за кожного кандидата на пост Голови Братства спудеїв, а також кількість голосів виборців, які не підтримали жодного кандидата на пост Голови Братства спудеїв. Під час підрахунку голосів кожен член комісії має право перевірити або перерахувати відповідні виборчі бюллетені. Результати підрахунку голосів і оголошуються і заносяться секретарем комісії до протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці.

Виборча комісія зобов'язана при підрахунку голосів виборців перевірити, чи дорівнює кількість виборців, які взяли участь у голосуванні, сумі кількостей недійсних виборчих бюллетенів на виборчій дільниці, виборчих бюллетенів, голосів в яких подані за кожного кандидата, та кількості виборчих бюллетенів, у яких виборці не підтримали жодного кандидата. У разі невідповідності цих даних дільнична виборча комісія складає акт із зазначенням встановленої рішенням Виборчої комісії причини такого розходження, який підписується присутніми членами Виборчої комісії. Підписи скріплюються печаткою комісії.

Стаття 48. Виборча комісія на своєму засіданні складає протокол про підрахунок голосів виборців.

До протоколу Виборчої комісії про підрахунок голосів виборців прописом та цифрами заносяться:

- 1) кількість виготовлених виборчих бюллетенів;
- 2) кількість виборчих бюллетенів, одержаних дільничними виборчими комісіями;
- 3) кількість виборців, внесених до списків виборців на виборчих дільницях;
- 4) кількість невикористаних виборчих бюллетенів;
- 5) кількість виборців, які отримали виборчі бюллетені;
- 6) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні;
- 7) кількість виборчих бюллетенів, визнаних недійсними;
- 8) кількість голосів виборців, поданих за кожного кандидата на пост Голови Братства спудеїв;
- 9) кількість виборців, які не підтримали жодного кандидата на пост Голови Братства спудеїв;
- 10) відсоток голосів виборців, які не підтримали жодного кандидата на пост Голови Братства спудеїв, у відношенні до кількості виборців, які взяли участь у голосуванні.

Протокол про підрахунок голосів виборців складається Виборчою комісією.

У протоколі про підрахунок голосів виборців зазначаються дата і час (година і хвилини) його підписання членами Виборчої комісії. Протокол зобов'язані підписати голова, секретар та інші члени дільничної виборчої комісії, які присутні на засіданні комісії. У разі відсутності підпису члена дільничної виборчої комісії у протоколі проти його прізвища зазначається причина відсутності підпису. Протокол засвідчується печаткою виборчої комісії.

Непідписання або відмова у підписанні протоколу окремими членами комісії не має правових наслідків для дійсності протоколу.

Забороняється заповнення протоколів про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці олівцем, а також внесення до них без відповідного рішення комісії будь-яких виправлень.

Стаття 49. Виборча комісія може визнати голосування на виборчій дільниці недійсним у разі встановлення нею порушень вимог цього Положення, внаслідок яких неможливо достовірно встановити результати волевиявлення виборців. Виборча комісія може визнати голосування на виборчій дільниці недійсним за наявності лише таких обставин:

- 1) випадків незаконного голосування (вкидання виборчого бюллетеня до виборчої скриньки за виборця іншою особою; голосування особами, які не мають права голосу; голосування особами, які не включені до списку виборців на виборчій дільниці або включені до нього безпідставно; голосування особою більше ніж один раз) у кількості, що перевищує п'ять відсотків кількості виборців, які взяли участь у голосуванні на виборчій дільниці;
- 2) виявлення у виборчих скриньках виборчих бюллетенів у кількості, що перевищує більше ніж п'ять відсотків кількості виборців, які взяли участь у голосуванні на виборчій дільниці;
- 3) знищення або пошкодження виборчої скриньки (скриньок), що унеможливлює встановлення змісту виборчих бюллетенів, якщо кількість цих бюллетенів перевищує десять відсотків кількості виборців, які взяли участь у голосуванні на виборчій дільниці.

У разі виявлення обставин, зазначених у частині першій цієї статті, у кожному випадку дільнична виборча комісія звертається до Виборчої комісії про визнання голосування недійсним. Звернення підписується всіма присутніми членами дільничної виборчої комісії. Такий акт (акти) є підставою для розгляду Виборчою комісією питання про визнання голосування на виборчій дільниці недійсним.

Рішення Виборчої комісії про визнання голосування на виборчій дільниці недійсним та звернення, на підставі якого прийнято це рішення, додаються до протоколів про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці.

Стаття 50. Обраним у день виборів Голові Братства спудеїв вважається кандидат, який одержав на виборах більше половини голосів виборців, які взяли участь у голосуванні. Про обрання Голови Братства спудеїв Виборча комісія оформлює протокол. У протоколі Виборчої комісії про підсумки голосування в день виборів Голови Братства спудеїв при цьому зазначаються прізвище та ініціали кандидата, який відповідно до цього Положення обраний Головою Братства спудеїв.

Повідомлення про результати голосування у день виборів Голови Братства спудеїв та про прийняте Виборчою комісією за підсумками голосування рішення, підлягає офіційному оголошенню.

Скарги, що стосуються підготовки і проведення виборів Голови Братства спудеїв, на рішення, дії чи бездіяльність виборчих комісій та їх членів, засобів масової інформації, а також інших суб'єктів виборчого процесу у день голосування і наступні дні виборчого процесу до Виборчої комісії не подаються. У разі надходження зазначені скарги залишаються Виборчою комісією без розгляду. Подання таких скарг не перешкоджає встановленню результатів виборів Голови Братства спудеїв та їх оголошенню.

Стаття 51. Виборча комісія на своєму засіданні оголошує результати виборів Голови Братства спудеїв, про що зазначається у протоколі засідання комісії, із зазначенням прізвища, імені, по батькові обраного Голови Братства спудеїв.

Офіційним оголошеннем результатів виборів Голови Братства спудеїв є оголошення головуючим на засіданні Виборчої комісії результатів виборів Голови Братства спудеїв.

Стаття 52. Новообраний Голови Братства спудеїв вступає на пост не пізніше як через 50 днів після офіційного оголошення результатів виборів.

Новообраний Голови Братства спудеїв набуває повноважень з моменту складення урочистої присяги.

IX. Позачергові вибори Голови Братства спудеїв

Стаття 53. Підстави, порядок призначення та строки проведення позачергових виборів Голови Братства спудеїв визначаються нормами цього Положення.

Позачергові вибори Голови Братства спудеїв проводяться тими ж дільничними виборчими комісіями на тих же виборчих дільницях, що діяли під час останніх чергових виборів. У разі необхідності зміни у складі виборчих комісій здійснюються у порядку, передбаченому цим Положенням.

При проведенні позачергових виборів Голови Братства спудеїв списки виборців складаються з використанням списків виборців, які використовувалися під час останніх чергових виборів Голови Братства спудеїв.

Висування кандидатів розпочинається на наступний день після початку виборчого процесу і закінчується за сім днів до дня позачергових виборів.

Передвиборна агітація розпочинається проводиться у порядку, встановленому цим Положенням.

Форма і текст виборчого бюллетеня для голосування на позачергових виборах затверджуються Виборчою комісією не пізніше як за днія виборів.

X. Принцеві положення

Це Положення набирає чинності з моменту його затвердження Розширеною Колегією Братства спудеїв.

IX. Позачергові вибори Голови Братства спудеїв

Стаття 53. Підстави, порядок призначення та строки проведення позачергових виборів Голови Братства спудеїв визначаються нормами цього Положення.

Позачергові вибори Голови Братства спудеїв проводяться тими ж дільничними виборчими комісіями на тих же виборчих дільницях, що діяли під час останніх чергових виборів. У разі необхідності зміни у складі виборчих комісій здійснюються у порядку, передбаченому цим Положенням.

При проведенні позачергових виборів Голови Братства спудеїв списки виборців складаються з використанням списків виборців, які використовувалися під час останніх чергових виборів Голови Братства спудеїв.

Висування кандидатів розпочинається на наступний день після початку виборчого процесу і закінчується за сім днів до дня позачергових виборів.

Передвиборна агітація розпочинається проводиться у порядку, встановленому цим Положенням.

Форма і текст виборчого бюллетеня для голосування на позачергових виборах затверджуються Виборчою комісією не пізніше як за до дня виборів.

X. Принцеві положення

Це Положення набирає чинності з моменту його затвердження Розширеною Колегією Братства спудеїв.